

Stichting RoMeO

Postbus 156

3000 AD Rotterdam

info@stichtingromeo.nl

RoMeO in het jaar 2022

Ook het jaar 2022 begon net als in 2021 helemaal in de ban van het coronavirus. Het virus verspreidde zich met de Omikron-variant razendsnel, met een harde lockdown die nog medio december 2021 was afgekondigd als gevolg. Een lichtpuntje was dat je er minder ziek van werd. Medio januari werd het hoogtepunt bereikt en er konden vanaf eind januari versoepelingen worden doorgevoerd. In de loop van februari werd de opening van de samenleving voorgehouden en werd de viering van het carnaval weer mogelijk. En voor ons belangrijk, in maart werd het dragen van een mondkapje in het OV afgeschaft. Vanaf april ging corona een steeds kleinere rol in het dagelijkse leven spelen. Hoewel in de zomer er nog sprake was van een opleving was het geen aanleiding meer voor het treffen van maatregelen.

Voor de activiteiten van RoMeO bleven de gevolgen toch redelijk beperkt. Het onderhoud aan de trams en de bussen ging min of meer gewoon door. Het verhuren van trams en bussen bleef mogelijk maar de vraag was begrijpelijk klein. En lijn 10 ging eind april gewoon van start. Wel waren er door diverse omstandigheden aanpassingen. De hop-on hop-off-formule werd weer van kracht. Helaas waren er wel andere beperkingen van kracht. Als gevolg van spoorwerkzaamheden in de stad was het hele jaar de Schiedamseweg bij de Lage Erfbrug gestremd, was de Blaak in het begin van het seizoen eveneens voor tramverkeer gestremd en was het Willemsplein een groot deel van het seizoen onbereikbaar omdat de sporen op de kruising Eendrachtsweg-Westzeedijk werden vernieuwd. De belangrijke toeristische hotspots van de stad, de Spido en Delfshaven konden we niet aandoen, de Markthal niet aan het begin van het seizoen. We reden daardoor in 2022 een lus door de stad met als vertrekpunt het Hofplein (Pompenburg) en met de uiterste punten het Heemraadsplein en de Burg. Oudlaan in Kralingen. Omdat ook de toeristen nog niet terug waren in Rotterdam en er minder cruiseschepen Rotterdam aandeden was de bezetting van de trams gemiddeld ruim onder het niveau van 2019, het laatste voor-corona jaar. In getallen: In 2022 hebben we bijna 5300 passagiers gehad (omzet € 47.000), tegen bijna 24.000 in 2019 (omzet € 180.000). Het jaar 2022 was zelfs iets minder dan 2021 toen een omzet is bereikt van € 51.000.

We hebben gereden van donderdag t/m zondag, twee dagen per week minder dan in voorgaande jaren. De aanleiding hiervoor was dat de dagen dinsdag en woensdag niet de drukste van de week zijn, maar vooral omdat we krap in de medewerkers zaten. Het ziektepercentage was, net als bij het OV ook, nogal hoog. We hebben op tijd weten terug te schakelen.

In 2021 is een eerste aanzet gegeven om Rotterdam-Zuid te betrekken in onze activiteiten. We hebben die in 2022 voortgezet en uitgevoerd onder lijnnummer 9, een lijn die vanuit historisch oogpunt een lange traditie met Rotterdam Zuid heeft. (Het was de eerste tramlijn die in Rotterdam Zuid werd aangelegde en nog geïsoleerd was van de rest van het tramnet was. De lijn is geopend in 1908 en reed tussen de Wilhelminakade en Charlois, via de Afrikaanderbuurt.) Op zaterdag en zondag zijn er in aansluiting op lijn 10 ritten gemaakt vanaf het Pompenburg via de Coolsingel naar de Erasmusbrug, via de grote lus door IJsselmonde werd weer terug naar de rivierkruising gereden om bij het Pompenburg weer te eindigen. Helaas was de animo om met deze ritten mee te rijden niet groot, de juiste snaar bleek nog niet gevonden. We hebben na de vakantieperiode besloten om de ritten niet langer te rijden. De motivatie onder de medewerkers nam zienderogen af, een aspect dat bij een vrijwilligersorganisatie niet te negeren is.

Vanaf medio 2022 nam het verhuur van trams weer zienderogen toe. Het leek erop dat er een inhaalvraag aan het ontstaan was. Tot en met het eind van 2022 bleef te vraag hoog. Met een omzet van € 137.000 overtrof dit ruim het resultaat van 2021 met € 29.500. Wel bleven we onder het resultaat van het topjaar 2019, toen €

168.000 werd gescoord. Aan het eind van het jaar waren de Kerstritten (de Wintertour) weer mogelijk en ook hiervoor was de vraag groot, alle ritten waren volgeboekt. De opbrengst was € 6.400.

In de specifieke formules voor het tramverhuur als de Snertram en de Restauranttram waren er in 2022 aanpassingen. Het beëindigen van de activiteiten van de exploitant, restaurant Brazzo, was hiervoor de aanleiding. De exploitatie van de Snertram werd overgenomen door de exploitant van de RotterTram, de Restauranttram werd TapasTram. Restaurant Lust, dat strategisch gevestigd is op de Kootsekade vlak bij de remise, exploiteert deze formule, en met succes.

Ook bij bussector van de stichting zijn vorderingen gemaakt, veel bussen zijn rijvaardig met een actuele APK-keuringscertificaat. Het verhuur van bussen ontwikkelt zich in positieve richting, in 2022 werd – in vergelijking met voorgaande jaren – liet een aardige stijging zien door enkele evenementen met de inzet van meerdere type bussen. De opbrengst (€ 11.000) is ten opzichte van de opbrengst bij de tram marginaal en zal – gezien de gedane investeringen in de nu rijvaardige bussen – de komende jaren fors moeten stijgen. Echter, een aanvraag voor een vergunning voor het uitvoeren van commerciële ritten met historische bussen is vastgelopen in de regelgeving van de vergunning verstreckende organisatie. Dat RoMeO de RET-bussen niet in eigendom heeft maar slechts in beheer, bleek een omstandigheid waardoor de aanvraag mislukte. We hebben hier de handdoek in de ring geworpen.

De RET heeft zijn voornemen bekend gemaakt om in de nabije toekomst de busgarage Sluisjesdijk te gaan afstoten. De aanschaf van grote aantallen elektrische bussen noopt het bedrijf over te gaan op een nachtstalling in de open lucht met laadfaciliteiten. Een overdekte garage is dan niet meer nodig of zelfs onmogelijk. Omdat op korte termijn een andere stalling, vooruitlopend hierop, werd gesloten, is gebrek aan plaatsruimte ontstaan waardoor een viertal bussen elders is ondergebracht. Voor de rijvaardige bussen is een plaats gevonden in Het Brein, een onderdeel van de busgarage Sluisjesdijk. Twee bussen zijn uit de collectie afgestoten, voor beide is bij collega-organisaties onderdak gevonden, voor een derde zal dit op termijn gebeuren.

De remise was op de eerste zaterdag van de maand vanaf april tot en met november voor het publiek geopend. De belangstelling was groot.

Nadat in de afgelopen twee jaar meerdere periodes het werken onmogelijk was, kon in 2022 het hele jaar aan onderhoud en restauratie van het materieel worden gewerkt. Van vierasser 523 was enig nawerk nodig om de rondsels klemvast op de motorassen te krijgen. Nadat de motoren terug uit Duitsland waren gekomen, zijn ze in de draaistellen geplaatst en kon de wagenbak teruggezet worden op de draaistellen. De wagen vormde in het afgelopen jaar met bijwagen 1020 een vaste combinatie voor speciale ritten.

Van een andere vierasser, de 491, zijn nieuwe wielbanden op twee assen gezet. Omdat daarvoor de assen uit de draaistellen moeten worden gedemonteerd, is van de gelegenheid gebruik gemaakt om de draaistelconstructie een opknapbeurt te geven.

Allan-bijwagen 1040, die een aantal jaren geleden teruggekomen is van de museumtramlijn in Amsterdam, is gerestaureerd. Het interieur, de elektrische installatie en veel van het 'ijzerwerk' is opgeknapt, en de schortplaten die voor de dienst achter de stoomtram in 1988 waren verwijderd, zijn weer teruggeplaatst. Het werk kon eind 2022 worden afgerond.

Het metrotreinstel 5217 is in Roosendaal in opdracht van RET van een nieuwe laklaag voorzien. Daarbij is de blauwe kleur met rode deuren teruggekeerd, de kleuren zoals die bij de aflevering waren toegepast. Ook de cabinedeuren werden teruggeplaatst. Als gevolg van de Chroom-6 problematiek heeft dit project lang op de pauzestand gestaan. In het voorjaar van 2023 kon het treinstel naast het eerste metrotreinstel een plaats in de remise krijgen.

Flinke voortgang is geboekt met de restauratie van de gelede Schindler 242. Het project kon worden vlot getrokken doordat een bedrijf is gevonden dat de beide wagenbakken kaal heeft gestraald. Daardoor kwam ook de aanrijdingsschade goed aan het licht, die veel groter bleek dan gedacht. Deze schade aan front, linkerkant en de achterzijde is vanaf februari aangepakt door de inzet van een ingehuurd bedrijf. Voor het (vele) laswerk hebben we zelf de kennis en de mogelijkheden niet. Ook de corrosieschade op de diverse plaatsen is aangepakt, zoals die onder meer aanwezig was aan de onderzijde van de meeste vensters en op de onderzijde van de wagenbak. De constructie van het voorste portaal werd aangepast om de oorspronkelijke vierdelige vouwdeuren terug te plaatsen. Ook de conducteurscabine bij de achterdeuren werd gereconstrueerd. Eind december stond de wagen klaar om naar de schilder te gaan. Dat werk wordt in 2023 uitgevoerd.

Het werk van de vierramige bijwagen 387 vorderde gestaag. In de wagenbak en de balkons werden de vloeren voorzien van loopplaten, werden de klampaampjes gemonteerd en werd veel klein houtwerk uitgevoerd. Veel werk kostte de teruggeplaatste schuifdeuren naar de balkons. De buitendeuren van de balkons zijn nieuw gemaakt en zijn op hun plaats gezet. Het is veel werk waarvan de tijd die het kost niet altijd zichtbaar is. Maar de bestelling voor het glas van de wagen gaat na de jaarwisseling de deur uit en dan wordt de voortgang duidelijker zichtbaar.

Van open bijwagens 284 zijn een tiental jaren geleden de wielbanden vernieuwd. Bovendien is daarbij het frame versterkt om het doorhangen van de wagenbak tegen te gaan. Maar na een paar ritten met de bijwagens in de pendeldienst naar het museum moesten we constateren dat de wagenbak nog steeds achterover hing. We besloten toen tot het vernieuwen van de verenpakketten maar bij het plaatsen daarvan werd geconstateerd dat de ophangbeugels versleten waren. Deze zijn in de laatste twee maanden, na sluiting van het museum, ook vernieuwd. Hopelijk staat de wagen nu beter op zijn wielen.

Een hoogtepunt van het afgelopen jaar was de viering in oktober van de 25ste verjaardag van Stichting RoMeO. Dat werd gevierd samen met de RET die op de zelfde 15 oktober 95 jaar oud werd. Door de oprichters van RoMeO is die datum welbewust gekozen. Het feest bestond uit twee delen, ritten met een zestal historische trams en een viertal bussen op een drie tramlijnen (4, 7 en 8) en twee buslijnen (32 en 44). Passagiers die bij de haltes stonden, konden gratis mee, wat soms enige overredingskracht kostte. Het leverde vrolijke gezichten op en iedereen had het naar zijn zin. Intussen kwamen de genodigden voor het tweede deel van het feest samen in de remise, voor de optocht van het historische materieel. Wethouder Kasmi, die Cultuur in zijn portefeuille heeft, en directeur Unck van de RET gaven met het stellen van het wissel bij de remise het startschot van de optocht. De trams en bussen die eerder op de lijndienst reden, voegden zich bij het Oostplein bij de andere trams, waarna een tocht door het centrum, over Coolingsingel en Van Oldenbarneveltstraat naar het Centraal Station en van daar weer terug naar de remise. De belangstelling van hobbyisten en de Rotterdammers was verrassend groot. Maurice Unck opperde al dat het een mooie oefening was voor het eeuwfeest van de RET over vijf jaar!

Met de RET bestaan op twee niveaus overleg, op directieniveau en op operationeel vlak. Het eerste vindt alleen plaats als daar aanleiding voor is en is gemiddeld een maal per jaar, het tweede is op regelmatige basis en betreft overleg over de uitvoering van tramritten en wederzijdse informeren op praktisch niveau.

Binnen RoMeO functioneert een incidentencommissie waar incidenten binnen de stichting kunnen worden gemeld. Deze kunnen van allerlei aard zijn. In de afgelopen jaren zijn echter uitsluitend kleine incidenten aan de orde geweest. Behandeling in de commissie leidt over het algemeen tot aanbevelingen om (rij)gedrag aan te passen of de instructie aan de medewerkers te verbeteren. Grote incidenten zijn in de afgelopen tijd niet aangemeld.

Het bestuur van RoMeO vergadert eenmaal per maand, ondanks de corona is dit gedurende het jaar doorgegaan, voor een belangrijk deel per Microsoft-Teams. Ook de diverse interne werkgroepen, waaronder het

coördinatorenoverleg waarin de vertegenwoordigers van alle werkgroepen deelnemen werd voortgezet, maar met een aanzienlijk geringere frequentie, mede doordat veel activiteiten waren stilgelegd of beperkt.

Als gevolg van de coronaproblemen in het begin van 2022 en de matige resultaten van Citytour Lijn 10 hebben we, ondanks de toenemende belangstelling voor het verhuur van trams vanaf medio 2022, rode cijfers moeten schrijven, zij het in zeer in bescheiden mate.

Rotterdam, 29 maart 2023

Bas Schenk
voorzitter stichting RoMeO